

Ο.Λ.Μ.Ε.

Κορνάρου 2 και Ερμού
105.63, Αθήνα
τηλ. 210 3236544, 210 3230073
Φαξ: 210 32273832

Αθήνα 31/8/2006

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Άμεση κατάργηση της βαθμολογικής βάσης του 10 ως προαπαιτούμενου για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

Οι εξελίξεις δικαιώνουν τη σταθερή άρνησή μας να αποδεχτούμε αυτό το μέτρο

Με την ανακοίνωση των βάσεων εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση οι εκτιμήσεις μας επιβεβαιώθηκαν δραματικά.

Συγκεκριμένα:

- ✓ Παραμένουν κενές 18.768 θέσεις σε ΑΕΙ και τα ΑΤΕΙ.
- ✓ Από τις 119.471 υποψηφίους, επιτυχόντες είναι μόνο 64.392, δηλ. ποσοστό επιτυχόντων 53,90%.
- ✓ Μόνο 4.200 απόφοιτοι του Β΄ Κύκλου των ΤΕΕ εισάγονται στα ΑΤΕΙ, από το σύνολο των 30.000 περίπου εφετινών αποφοίτων των ΤΕΕ, δηλαδή μόλις το 14% του συνόλου.

Η καθιέρωση της βαθμολογικής βάσης ως προαπαιτούμενου για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση θεωρήθηκε από την κυβέρνηση ένα είδος μαγικής λύσης, που θα βελτίωνε εύκολα και ανέξοδα το μορφωτικό επίπεδο των αποφοίτων του Λυκείου.

Η ΟΛΜΕ εξαρχής υποστήριξε ότι δεν υπάρχουν μαγικές λύσεις στην εκπαίδευση και ότι η προώθηση ταξικού χαρακτήρα αποσπασματικών και επιφανειακών μέτρων, στη θέση των καλά σχεδιασμένων, επιστημονικά τεκμηριωμένων και κοινωνικά δίκαιων εκπαιδευτικών πολιτικών, δεν προοιωνίζεται θετικά αποτελέσματα. Επίσης, προειδοποιήσαμε την κυβέρνηση ότι εφαρμογή αυτού του μέτρου θα όξυνε τα εκπαιδευτικά και κοινωνικά προβλήματα. Δυστυχώς, οι εξελίξεις δικαίωσαν τις αρχικές μας εκτιμήσεις και μας υποχρέωσαν να επανέλθουμε απαιτώντας την εσπευσμένη κατάργηση αυτού του μέτρου.

Συγκεκριμένα, επισημαίνουμε τα εξής:

1. Οι τάσεις που κυριαρχούν σε όλο τον κόσμο οδηγούν στην απαίτηση να ενισχυθεί η πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η οποία τείνει να καθιερωθεί ως φυσική συνέχεια της λυκειακής βαθμίδας. Προς αυτή την κατεύθυνση ωθεί, άλλωστε, και η καθιέρωση της 12χρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης, για την οποία έχει δεσμευτεί και η σημερινή κυβέρνηση. Το μέτρο της βάσης εισαγωγής όμως οδηγεί στον αποκλεισμό, ακριβώς δηλαδή προς την αντίθετη κατεύθυνση, τη μείωση του φοιτητικού πληθυσμού. Αντί η κυβέρνηση να εφαρμόσει μέτρα για τη βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης στο επίπεδο της 12χρονης, επιλέγει την ταξική πολιτική του αποκλεισμού των κοινωνικά ασθενέστερων.
2. Κανένας δεν μπορεί να είναι ευχαριστημένος, όταν εισάγονται υποψήφιοι στην ανώτατη εκπαίδευση με ελάχιστη βαθμολογική επίδοση. Ωστόσο, το πρόβλημα

αυτό δεν αντιμετωπίζεται με την αύξηση της πίεσης στη διαδικασία των εξετάσεων. Αλλού βρίσκονται οι αιτίες των χαμηλών επιδόσεων και αλλού πρέπει να αναζητηθούν οι λύσεις.

3. Η βαθμολογική βάση δεν είναι ορθό και δίκαιο να αποτελέσει ένα σταθερό κριτήριο επιλογής των υποψηφίων, και αυτό αποδεικνύεται από τις πολύ μεγάλες διακυμάνσεις του μέσου βαθμού ανά μάθημα κατ' έτος. Επιπλέον, η εκάστοτε κυβέρνηση μπορεί να ελέγχει τη ροή προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση κατά βούληση, ανάλογα με τη δυσκολία των θεμάτων που επιλέγει.
4. Με το μέτρο αυτό κυβέρνηση ουσιαστικά ωθεί μεγάλο μέρος των υποψηφίων σε άλλες διεξόδους, με αποτέλεσμα να οξύνονται αντί να αμβλύνονται τα προβλήματα. Η «διέξοδος» της φοίτησης σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού ενισχύει την εξωτερική φοιτητική μετανάστευση με όλα τα δυσάρεστα επακόλουθα, κοινωνικά, πολιτισμικά και οικονομικά. Απομένει η άλλη «διέξοδος», της προσφυγής σε κάποιο από τα «ιδιωτικά πανεπιστήμια», την ίδρυση των οποίων προωθεί η κυβέρνηση με τις ευλογίες του ΟΟΣΑ τροποποιώντας ανάλογα το άρθρο 16 του Συντάγματος, ή σε κάποιο κέντρο ελεύθερων σπουδών», πάντα με το αζημίωτο. Και στις δύο περιπτώσεις ενισχύονται οι ανισότητες στην πρόσβαση προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση.
5. Οι εκπαιδευτικές ανισότητες διαμορφώνονται κάτω από την καταλυτική επίδραση ευρύτερων κοινωνικών παραγόντων, όπως η φτώχεια και η ανέχεια, η ανεργία και ο κοινωνικός αποκλεισμός. Όλο και πιο συχνά οι γονείς αναγκάζονται να πληρώνουν περισσότερα χρήματα για την εκπαίδευση των παιδιών τους, ενώ και η καθιέρωση της ελάχιστης βαθμολογικής βάσης ωθεί αντικειμενικά προς τα φροντιστήρια. Έτσι, η παιδεία ως δημόσιο και κοινωνικό αγαθό αμφισβητείται και υπονομεύεται, αφού η απόκτηση των μορφωτικών εφοδίων εξαρτάται ολοένα και περισσότερο από το οικογενειακό εισόδημα.
6. Η κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η καθιέρωση της βαθμολογικής βάσης οδηγεί σε βελτίωση του επιπέδου των γνώσεων των αποφοίτων του λυκείου. Ωστόσο, κάτι τέτοιο δεν επαληθεύεται ακριβώς γιατί το μέτρο περιορίζεται στις εξετάσεις και δεν αγγίζει το σύνολο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Οι απαράδεκτα χαμηλές εκπαιδευτικές δαπάνες, τα ακατάλληλα σχολικά προγράμματα και βιβλία, η προχειρότητα στο σχεδιασμό και η εγκατάλειψη θεσμών που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τα παιδιά να αντιμετωπίσουν τις μαθησιακές δυσκολίες τους, οι μεγάλες ελλείψεις στην υποδομή, τον εξοπλισμό και τη στελέχωση των σχολείων με το αναγκαίο διδακτικό προσωπικό αποτελούν βασικούς παράγοντες των ανεπαρκειών και των δυσλειτουργιών στην εκπαίδευση.
7. Για να ανεβάσει κανείς τον πήχη των απαιτήσεων πρέπει να εξασφαλίσει πρώτα μια καλύτερη συνολική προετοιμασία των μαθητών / μαθητριών και να βελτιώσει τις συνθήκες λειτουργίας των σχολείων. Το Υπ. Παιδείας όμως αποφεύγει τη λήψη θετικών και ουσιαστικών μέτρων, τα οποία βεβαίως να απαιτούν και σωστό σχεδιασμό και επιστημονική στήριξη και επαρκείς οικονομικούς πόρους. Ακόμη και τα όποια μέτρα αντισταθμιστικής εκπαίδευσης προωθήθηκαν κατά καιρούς, όπως η Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη, η Ενισχυτική Διδασκαλία, οι Τάξεις Υποδοχής και τα Φροντιστηριακά Τμήματα για τα παιδιά των αλλοδαπών καθώς και οι πρακτικές ένταξης για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες, εφαρμόστηκαν τόσο πρόχειρα, αποσπασματικά και ανοργάνωτα, χωρίς να καλυφθούν στοιχειώδεις επιστημονικές προδιαγραφές, ώστε ελάχιστα απέδωσαν. Είναι χαρακτηριστικό ότι την προηγούμενη σχολική χρονιά η ενισχυτική διδασκαλία περιορίστηκε δραματικά.

8. Δεν επιτρέπεται να αγνοούμε και τις εκπαιδευτικές, οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες που έχει η μη κάλυψη των θέσεων σε αρκετές σχολές και τμήματα λόγω της εφαρμογής του μέτρου της βαθμολογικής βάσης. Και εδώ επισημαίνουμε κάποιες κραυγαλέες αντιφάσεις. Από τη μια πλευρά, ιδρύονται χωρίς, πολλές φορές, τις απαιτούμενες μελέτες πανεπιστημιακές σχολές και τμήματα με ευκολία ανά την επικράτεια και, από την άλλη, κάποιες από αυτές τις σχολές οδηγούνται σε συρρίκνωση και ουσιαστικά κατάργηση. Αν ιδρύονται τμήματα συγκεκριμένων ειδικοτήτων, υποτίθεται ότι αυτό γίνεται γιατί αναγνωρίζεται η σημασία της συμβολής τους στην ανάπτυξη της χώρας. Αν όμως έτσι είναι, πώς συμβαίνει να οδηγούνται σε συρρίκνωση με την παρεμπόδιση της πρόσβασης των υποψηφίων σε αυτές;
9. Θα πρέπει, επίσης, να σημειώσουμε ότι με το ισχύον σύστημα προϋπόθεση εισαγωγής σε ΑΕΙ-ΑΤΕΙ είναι η κατοχή απολυτηρίου ενιαίου λυκείου, που προαπαιτεί ήδη την κατοχή βαθμολογικής βάσης.
10. Οι συνεχείς, αποσπασματικές, μονομερείς από την κυβερνητική πλευρά και χωρίς γενικότερη αποδοχή και ουσιαστικό διάλογο ρυθμίσεις στο εξεταστικό δημιουργούν συνεχείς νέες στρεβλώσεις, για τις οποίες κάθε φορά γίνεται προσπάθεια να αντιμετωπιστούν και αυτές αποσπασματικά με νέες ρυθμίσεις. Έτσι έχουμε ένα συνεχή φαύλο κύκλο, που δεν οδηγεί πουθενά. Κάθε χρόνο ουσιαστικά έχουμε και μια αλλαγή στο εξεταστικό.
11. Το ΥΠΕΠΘ, ενώ από τη μια πλευρά υπερθεματίζει για τη βαθμολογική βάση στην περιπτώσεις των αποφοίτων των Ενιαίων Λυκείων και τη θεσμοθετεί, την ίδια στιγμή δεν προχωρεί σε διόρθωση του παράλογου εξεταστικού συστήματος, που αποκλείει χιλιάδες (4.500-5.000 κάθε χρόνο) υποψήφιους απόφοιτους των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων από τα ΑΤΕΙ. Εδώ υπήρχε θεσμοθετημένη η βαθμολογική βάση. Όμως είναι χαρακτηριστικό (τα στοιχεία του ΥΠΕΠΘ το επιβεβαιώνουν) πως από τους υποψήφιους απόφοιτους ΤΕΕ που επιτυγχάνουν επιδόσεις πάνω από 10 (τη μια εκδοχή της βαθμολογικής βάσης), ακόμα και μέχρι 15 σε ορισμένες περιπτώσεις, οι μισοί σχεδόν κάθε χρόνο βρίσκονται τελικά εκτός ΑΤΕΙ. Έτσι, μόνο 2 στους 10 υποψήφιους από τα ΤΕΕ συνεχίζουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ η αντίστοιχη αναλογία για τους απόφοιτους των ενιαίων λυκείων είναι 7 ή 8 στους 10. Άρα διατηρείται μια σοβαρή ταξική διάκριση και επιλογή του εξεταστικού συστήματος, μια και κατά τεκμήριο οι μαθητές των ΤΕΕ ανήκουν στα ασθενέστερα οικονομικά στρώματα του λαού μας. Έτσι, εφέτος φτάσαμε στην ακραία μορφή του παραλογισμού ενός συστήματος που από τη μια πλευρά αφήνει κενές 18.768 θέσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και από την άλλη απαγορεύει την είσοδο στα ΑΤΕΙ σε χιλιάδες απόφοιτους των ΤΕΕ που ξεπέρασαν τη βαθμολογική βάση!

Καταλήγοντας, επισημαίνουμε ότι, όπως έδειξαν, και οι πρόσφατες κινητοποιήσεις στο χώρο της παιδείας, δεν μπορεί να προωθούνται αλλαγές χωρίς τη συναίνεση των εκπαιδευτικών και κοινωνικών φορέων και βέβαια απαιτούνται αλλαγές στην κατεύθυνση της διεύρυνσης των μορφωτικών δικαιωμάτων των νέων και όχι του περιορισμού τους. Όσα η ΟΛΜΕ υποστήριξε με έμφαση στη συζήτηση σχετικά με τη σκοπιμότητα καθιέρωσης της βαθμολογικής βάσης τα αποδέχονται σήμερα και άλλοι κοινωνικοί φορείς. Αυτή η θετική εξέλιξη δημιουργεί διαφορετικούς όρους και επαναφέρει αντικειμενικά με μεγαλύτερη ένταση την ανάγκη να ανταποκριθεί η κυβέρνηση σε αυτή τη ευρύτερη κοινωνική απαίτηση.

Για αυτούς του λόγους ζητούμε:

- Να καλυφθούν και οι 18.768 κενές θέσεις σε ΑΕΙ –ΑΤΕΙ από τους υποψήφιους ανεξάρτητα από το βαθμό πρόσβασής τους.

- Να αυξηθεί ο αριθμός των εισαγόμενων στα ΑΤΕΙ, έτσι ώστε όλοι/-ες οι υποψήφιοι/-ες - απόφοιτοι των ΤΕΕ που έχουν τις βαθμολογικές προϋποθέσεις, με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, να εισαχθούν στα ΑΤΕΙ της χώρας μας.
- Να καταργηθεί η διάταξη για τη βαθμολογική βάση και να αντιμετωπιστεί συνολικά το σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Να δοθεί το βάρος στην εκπαιδευτική διαδικασία με ταυτόχρονη λήψη όλων των μέτρων για μια ουσιαστική αντισταθμιστική εκπαίδευση (απαιτούμενοι πόροι, διορισμοί, πρόσθετη διδακτική στήριξη, ενισχυτική διδασκαλία, Περιοχές ή Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας κ.λπ.).
- Να γίνει ουσιαστικός και όχι προσχηματικός διάλογος με τις εκπαιδευτικές ομοσπονδίες και την εκπαιδευτική κοινότητα γενικότερα για το σύνολο των μέτρων που απαιτείται να ληφθούν, ώστε να βοηθούνται οι μαθητές να βελτιώσουν το γνωστικό επίπεδό τους και να αντιμετωπίζουν με επιτυχία και τις εξεταστικές διαδικασίες.
- Να καθιερωθούν, πάνω από όλα, η 12χρονη υποχρεωτική εκπαίδευση, η αυτονομία του λυκείου και η άμεση αύξηση των κρατικών δαπανών για την Παιδεία στο 5% του ΑΕΠ, που είναι απαραίτητοι όροι για τη συνολική βελτίωση του εκπαιδευτικού μας συστήματος, που είναι και το ζητούμενο.

Το ΔΣ της ΟΛΜΕ θεωρεί ότι αυτό που έχει προτεραιότητα για τους εργαζόμενους τους κοινωνικά ανίσχυρους και τους κοινωνικά αποκλεισμένους είναι η κατοχύρωση της παιδείας και της εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες της, ως δημόσιου αγαθού, και η γενναία χρηματοδότησή της. Αυτός είναι ο μόνος ασφαλής δρόμος για να αναβαθμιστεί το εκπαιδευτικό μας σύστημα και να διασφαλιστούν οι όροι και οι προϋποθέσεις για την ελεύθερη πρόσβαση όλων σε υψηλής ποιότητας μορφωτικά και εκπαιδευτικά αγαθά.

ΤΟ ΔΣ ΤΗΣ ΟΛΜΕ